

PAGRINDINIO MUZIKINIO FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti formalųjų švietimą papildančio ugdymo kokybę.
2. Programą rekomenduojama rinktis mokiniams, baigusiems pradinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą.
3. Programos trukmė – 4 metai.
4. Rekomenduojamas vidutinis mokinių skaičius grupėje – 10. Minimalus mokinių skaičius klasės grupėje – 8, maksimalus – 15. Meno mokyklos klasėje, kurios ugdymas vyksta Šventosios pagrindinės mokykloje, minimalus mokinių skaičius – 5.
5. Programai įgyvendinti rekomenduojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:
 - 5.1. mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga;
 - 5.2. grupinių užsiėmimų patalpose – fortepijonas ar pianinas, magnetinė lenta, garso klausymosi ir vaizdo demonstravimo įranga.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, STRUKTŪRA IR DERMĖ SU KITOMIS MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMOMIS

6. Programos tikslas – sistemiškai plėsti mokinių muzikos srities žinias, stiprinti muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius ir suteikti bendrųjų ir dalykinių muzikinių kompetencijų.
7. Programos uždaviniai:
 - 7.1. sudaryti mokiniams galimybę plėtoti jų poreikius bei meninius ir kūrybinius gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;
 - 7.2. gilinti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;
 - 7.3. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.
8. Mokiniui privalomi yra keturi branduolio dalykai. Programos branduolį sudaro šie dalykai:
 - 8.1. muzikavimas;
 - 8.2. solfedžio;
 - 8.3. muzikos istorija;
 - 8.4. ansamblis, antrasis muzikos instrumentas arba choras, kuriuos siūlo mokykla, atsižvelgdama į muzikavimo turinį.
 - 8.4.1. Liaudies instrumentų klasių mokiniams pagrindinio muzikinio ugdymo programoje muzikinio programos branduolį sudaro šie dalykai: muzikavimas, solfedžio, muzikos istorija, ansamblis arba choras.
 - 8.4.2. Styginių instrumentų (smuiko, violončelės) mokiniams pagrindinio muzikinio ugdymo programoje muzikinio programos branduolį sudaro šie dalykai: muzikavimas, solfedžio, muzikos istorija, ansamblis.

8.4.3. Gitaros klasių mokiniams pagrindinio muzikinio ugdymo programoje muzikinio programos branduolį sudaro šie dalykai: muzikavimas, solfedžio, muzikos istorija, ansamblis arba choras.

8.4.4. Fortepijono klasių mokiniams pagrindinio muzikinio ugdymo programoje muzikinio programos branduolį sudaro šie dalykai: muzikavimas, solfedžio, muzikos istorija, choras. Atskirais atvejais, jeigu mokiniai ruošiasi atsakingiems renginiams, konkursams, festivaliams – vietoje choro – ansamblis.

8.4.5. Pučiamųjų instrumentų klasių mokiniams pagrindinio muzikinio ugdymo programoje muzikinio programos branduolį sudaro šie dalykai: muzikavimas, solfedžio, muzikos istorija, ansamblis arba choras.

8.4.6. Chorinio dainavimo klasių mokiniams pagrindinio muzikinio ugdymo programoje muzikinio programos branduolį sudaro šie dalykai: muzikavimas, solfedžio, muzikos istorija, antrasis instrumentas ir choras.

9. Mokykla siūlo šiuos pasirenkamuosius dalykus: antrasis muzikos instrumentas, ansamblis, choras, orkestras, balso lavinimas, chorinis dainavimas ir partitūrų skaitymas (individuali pamoka chorinio dainavimo 7 klasės mokiniams), dailė ir kt.

10. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama tęsti muzikinį ugdymą, renkant išplėstinio muzikinio ugdymo programą.

Dalykas/ klasė	1 metai (4 klasė)	2 metai (5 klasė)	3 metai (6 klasė)	4 metai (7 klasė)
Branduolio dalykai:				
Muzikavimas	2	2	2	2
Solfedžio	2	2	2	2
Muzikos istorija	1	1	1	1
Ansamblis arba choras	1-3	1-3	1-3	1-3
Antrasis muzikos instrumentas (chorinio dainavimo programos mokiniams)	1	1	1	1
Pasirenkamieji muzikinio ugdymo dalykai				
Ansamblis, antrasis muzikos instrumentas, choras, balso lavinimas, orkestras, chorinis dainavimas ir partitūrų skaitymas (chorinio dainavimo 7 klasės mokiniams), dailė.	0,5-1	0,5-1	0,5-1	0,5-1

III SKYRIUS MUZIKAVIMAS

11. Muzikavimo paskirtis – tobulinti mokinio pasirinkto vokalinio arba instrumentinio muzikavimo įgūdžius.

12. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

13. Muzikavimo uždaviniai:

13.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;

13.2. tobulinti instrumento arba balso valdymo įgūdžius;

13.3. tobulinti instrumento arba balso valdymo įgūdžius, muzikinės kalbos vartojimą;

13.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

14. Muzikavimo veiklos sritys:

14.1. muzikavimo technikos įvaldymas;

- 14.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
 14.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
 15. Muzikavimo mokymo trukmė – 4 metai.

16. Siūloma muzikavimo mokytis dainuojant (chorinis dainavimas) arba vienu iš šių muzikos instrumentų:

- 16.1. fortepijonu;
 16.2. styginiu instrumentu: smuiku, violončele, gitara;
 16.3. akordeonu;
 16.4. liaudies instrumentu: kanklėmis, birbyne, lumzdeliu ir kt.;
 16.5. mediniu pučiamuoju instrumentu – klarnetu, fleita, saksofonu;
 16.6. variniu pučiamuoju instrumentu – trimitu, trombonu, baritonu, tenoru, eufonija

ir kt.;

17. Muzikavimo mokymas:

17.1. muzikavimo pamokos individualios, rekomenduojama skirti 2 valandas per savaitę;

17.2. muzikavimas, pasirinkus chorinį dainavimą, vyksta grupinio mokymosi forma. Dalyko mokymui grupėje rekomenduojama skirti po 2 valandas per savaitę ir 2 valandas per savaitę skirti jungtiniam jaunių chorui;

17.3. rekomenduojama skirti 0,5 valandos per savaitę koncertmeisteriui (išskyrus muzikavimą fortepijonu, gitara ir akordeonu).

17.4. Baigiamosios muzikavimo klasės mokiniams (išskyrus fortepijono, gitaros ir akordeono) rekomenduojama skirti 1 valandą per savaitę koncertmeisteriui.

18. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikavimo technikos įvaldymas	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką, atliekant vis sudėtingesnę repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemonės; 1.1.2. naudoti teisingą pirštuotę (aplikatūrą), alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas; 1.1.3. įvardyti kūrinio formos elementus.
1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.2.2. naudoti ir gebėti paaiškinti muzikos instrumento ar balso galimybes formuojant kokybišką garsą.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnę muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinių taikyti muzikos kūrinių atskleidimo išraiškos priemones	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti; 2.1.2. apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.1.4. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas; 2.1.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką

	mąstymą, sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.2.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.
2.3. Improvizuoti ir kurti muzikines kompozicijas.	2.3.1. Žinoti improvizavimo ir komponavimo principus; 2.3.2. išskirti muzikos kūrimo priemones ir būdus; 2.3.3. pristatyti savo kūrybinę idėją ir jai įgyvendinti pasirinktas muzikos išraiškos priemones; 2.3.4. gebėti užrašyti ir viešai atlikti savo kūrinį.
3. Veiklos sritis – muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir kt.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.1.2. tinkamai elgtis scenoje 3.1.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar draugų atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

19. Rekomenduojama muzikavimo turinio apimtis:

19.1. muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: pagrindiniai garso išgavimo būdai, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

19.2. muzikos kūrinių interpretavimas: sudėtingesnių muzikos kūrinių formų sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas, improvizacinių gebėjimų ugdymas;

19.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas;

19.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Mokymosi klasė	Kūrinių skaičius per mokymosi metus			
		Stambios formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės, dainos	Etiudai, vokalizai
Fortepijonas	4-6	1-4	1-4	2-4	2-4
	7	1-2	1-2	2-4	1-2
Styginiai instrumentai	4-6	2-3	-	4-6	4-6
	7	1-2	-	4-6	4-6
Liaudies instrumentai	4-6	1-2	-	4-6	4-6
	7	1-2	-	4-6	4-6
Pučiamieji instrumentai	4-6	1-2	-	4-6	4-6
	7	1-2	-	4-6	4-6
Akordeonas	4-6	1-3	1-3	4-6	2-4
	7	1-2	1-2	2-5	2-4
Chorinis dainavimas	4-7	0-2	0-3	2-6	1-4

IV SKYRIUS SOLFEDŽIO

20. Solfedžio paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemaiškai plėtoti mokinio prigimtinis bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

21. Solfedžio tikslas – plėtoti bendruosius muzikinius gebėjimus: ritmo, dermės, intonavimo pojūtį, klausą, muzikinę atmintį.

22. Solfedžio uždaviniai:

22.1. tobulinti intonavimo įgūdžius, derminį pojūtį;

22.2. toliau lavinti metro bei ritmo pojūtį ir suvokimą;

22.3. turtinti muzikos sąvokų žodyną, žinoti ženklų ir simbolių reikšmes ir gebėti juos pritaikyti, užrašant muzikinį tekstą ar savo sukurtą muzikos melodiją.

23. Solfedžio veiklos sritys:

23.1. intonavimas;

23.2. ritmavimas;

23.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.

24. Solfedžio mokymo trukmė – 4 metai.

25. Solfedžio mokymas:

25.1. mokomasi grupėje;

25.2. rekomenduojama skirti 2 valandas per savaitę;

25.3. pamokose naudojamos informacinės kompiuterinės technologijos.

26. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - intonavimas	
Nuostata – siekti tikslumo, intonuojant atliekamą muziką	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti intervalus bei akordus mažoro ir minoro dermėse ir nuo garso.	1.1.1. Sudaryti intervalus ir akordus dermėse, žinoti jų ypatumus; 1.1.2. žinoti intervalų ir akordų sandarą; 1.1.3. žinoti raidinių akordų pavadinimų sudarymo principus.
1.2. Tiksliai solfedžiuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse.	1.2.1. Žinoti dermių ypatumus ir skirtumus; 1.2.2. išlaikyti tempą.
1.3. Atliekant dvibalses melodijas, girdėti kitą balsą.	1.3.1. Žinoti polifoninės ir homofoninės muzikos atlikimo ypatumus
2. Veiklos sritis - ritmavimas	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo	
Esminis gebėjimas – atpažinti ir atlikti ritminius darinius sudėtinuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tiksliai atlikti ritminius darinius sudėtinuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	2.1.1. Nustatyti ir išvardyti panaudotus metrus; 2.1.2. išlaikyti tempą 2.1.3. žinoti pagrindines dirigavimo schemas.
2.2. Sukurti ir atlikti ritmo darinius sudėtinuose ir kintamuosiuose metruose.	2.2.1. Užrašyti sukurtus ritminius darinius, naudojant žinomus muzikinius ženklus. 2.2.2. Paaiškinti metroritminius elementus ir natų

	grupavimo principus.
3. Veiklos sritis - muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir užrašyti klausomų muzikos tekstų savybes.	3.1.1. Nusakyti muzikos teksto metrą, tonaciją, dermę; 3.1.2. atpažinti, įvardyti ir užrašyti intervalus, akordus, harmoninius junginius
3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.2.1. Naudotis muzikos užrašymo ženklais ir gebėti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją.

27. Rekomenduojama turinio apimtis:

27.1. intonavimas ir solfedžiavimas:

27.1.1. vienbalsių ir dvibalsių homofoninių arba polifoninių melodijų ir dainų solfedžiavimas;

27.1.2. trijų rūšių mažorinių ir minorinių gamų dainavimas, dermių laipsnių intonavimas;

27.1.3. natų skaitymas ir transponavimas smuiko ir bosu raktuose;

27.1.4. harmoninių ir melodinių intervalų dainavimas dermėje ir nuo garso;

27.1.5. T, S, D, D₇ akordų ir jų apvertimų, VII₇, VII₇^o, II₇, padidintų ir sumažintų kvintakordų sudarymas ir dainavimas dermėje;

27.2. ritmavimas:

27.2.1. sudėtingesnių ritminių darinių atpažinimas, atlikimas ir dirigavimas;

27.2.2. paprasti, sudėtiniai, mišrūs ir kintamieji metrai;

27.3. muzikos tekstų atpažinimas ir užrašymas:

27.3.1. mažoras ir minoras (natūralus, harmoninis, melodinis), intervalai, akordų užrašymo būdai, pagrindinės funkcijos, T, S, D, D₇ akordai ir jų apvertimai, padidinti ir sumažinti kvintakordai, vienbalsiai, dvibalsiai ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai;

27.3.2. melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

V SKYRIUS MUZIKOS ISTORIJA

28. Muzikos istorijos paskirtis – suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

29. Muzikos istorijos tikslas – pažinti muzikinės kultūros ištakas ir raidą, stilistines ypatybes, žanrus, muzikos ir kitų menų sąveiką, kultūros epochas.

30. Muzikos istorijos uždaviniai:

30.1. formuoti muzikos kūrinių klausymo, apibūdinimo ir vertinimo gebėjimus;

30.2. supažindinti su lietuvių muzikinės kultūros ištakomis ir raida;

30.3. supažindinti su Vakarų Europos muzikos stilistinėmis epochomis, žymiausiai kompozitoriais ir jų kūriniais;

30.4. supažindinti su kitų pasaulio šalių muzikine kultūra;

30.5. įgytas žinias pritaikyti muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose, projektuose.

31. Muzikos istorijos veiklos sritys:

31.1. muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;

31.2. muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

32. Muzikos istorijos mokymas:

32.1. mokymosi trukmė - 4 metai;

32.2. mokomasi grupėje

32.3. rekomenduojama skirti 1 valandą per savaitę.

32.4. lavinama muzikinė atmintis, muzikinė klausa, turtinamas muzikos kalbos žodynas;

32.5. pamokose naudojamos informacinės technologijos.

33. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas	
Nuostata – suprasti ir domėtis muzikinės kultūros ištakomis, raida ir tradicijomis	
Esminis gebėjimas – remiantis sukaupta muzikos istorijos ir kitų mokomųjų dalykų patirtimi atpažinti vokalinius ir instrumentinius tembrus, muzikos kūrinius, juos apibūdinti	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įsiminti ir atpažinti muzikos kūrinius.	1.1.1. Nustatyti, kuriai stilistinei epochai priskirtinas klausomas muzikos kūrinys; 1.1.2. atpažinti klausomų muzikos kūrinių vokalinius ir instrumentinius tembrus, ansamblių ir orkestrų sudėtis
1.2. Apibūdinti klausomus muzikos kūrinius.	1.2.1. Tikslingai ir taisyklingai vartoti specifinius terminus ir apibūdinimus; 1.2.2. žinoti nurodytos epochos vokalinės ir instrumentinės muzikos žanrus bei formas; 1.2.3. paaiškinti įvairių solinių, kamerinių ir orkestrinių kūrinių skirtumus.
1.3. Atpažinti ir apibūdinti instrumentinės muzikos kūrinio formą.	1.3.1. Paaiškinti muzikos formų struktūrinius elementus; 1.3.2. nurodyti periodo, variacijų, rondo, sonatos ir fugos ir kitų muzikos formų savybes.
2. Veiklos sritis – muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas	
Nuostata – domėtis savo aplinkos muzikiniais ir kultūriniais reiškiniais, lankytis koncertuose, kituose muzikiniuose ir kultūrinuose renginiuose	
Esminis gebėjimas – apibūdinti muzikos kontekstą, stebėti ir vertinti savo aplinkos muzikinius reiškinis, aktyviai juose dalyvauti	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Dalyvauti ir vertinti koncertus ir kitus muzikinius, kultūrinius renginius ir reiškinis.	2.1.1. Apibūdinti išgirstų muzikos kūrinių kultūrinį ir meninį kontekstą; 2.1.2. nurodyti Lietuvos ir pasaulio žymiausius vokalinės ir instrumentinės muzikos solistus, kamerinius ansamblius, orkestrus, chorus, dirigentus, koncertines sales.
2.2. Aktyviai dalyvauti kultūrinėje veikloje, meniniuose projektuose.	2.2.1. Apibūdinti meninės veiklos formas ir jų reikšmę savo aplinkos socialiniam kultūriniam gyvenimui; 2.2.2. parengti ir pristatyti kūrybinius projektus (pvz., rašinius apie išklaustytus koncertus, pristatymus, interviu su atlikėjais ir pan.).

34. Rekomenduojama muzikos istorijos turinio apimtis:

34.1. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;

34.2. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

VI SKYRIUS ANSAMBLIS

35. Ansamblio paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, suteikti ir tobulinti ansamblinio muzikavimo patirtį.

36. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškamumui.

37. Ansamblio uždaviniai:

37.1. pažinti ansamblinių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;

37.2. ugdyti mokinių artistišumą, kausti sceninės kultūros patirtį;

37.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;

37.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą.

38. Ansamblio veiklos sritys:

38.1. ansambliško ugdymas;

38.2. kūrinių interpretavimas ansamblyje;

38.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

39. Ansambliai gali būti:

39.1. tradicinės sudėties (sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų arba balsų):

39.1.1. vokaliniai ansambliai (2, 3, 4, 6, 8, 12 mokinių);

39.1.2. kameriniai ansambliai (fortepijonas ir kiti styginiai arba pučiamieji instrumentai (smuikas, violončelė, trimitas ir kt.) (2, 3, 4, 6 mokiniai);

39.1.3. styginių instrumentų ansambliai (smuikininkų, gitaristų ir kt.);

39.1.4. pučiamųjų instrumentų ansambliai;

39.1.5. liaudies instrumentų ansambliai (kanklininkų, birbynininkų);

39.1.6. akordeonininkų ansamblis;

39.1.7. mušamųjų instrumentų ansamblis;

39.2. netradicinės sudėties ansambliai (sudaryti iš skirtingų rūšių instrumentų arba balsų).

40. Ansamblio mokymas:

40.1. mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

40.2. rekomenduojama mokytis 1-2 valandas per savaitę;

40.3. didesnės sudėties kelių balsų ansambliams rekomenduojama 1-2 valandas per savaitę skirti jungtinėms repeticijoms;

40.4. tobulinami skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, bendravimui ir bendradarbiavimui;

40.5. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;

40.6. atliekant kūrinius, daugiausia dėmesio skiriama teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje;

40.7. rekomenduojama numatyti koncertmeisterio valandos.

41. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansambliško ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmis.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją.
2. Veiklos sritis – kūrybinis ansamblinis interpretavimas	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrybinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus
2.3. Klausytis ir kontroliuoti savo ir kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus
3. Veiklos sritis – atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą

42. Rekomenduojama ansamblio turinio apimtis:

42.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

42.2. muzikos kūrybinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrybinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

42.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrybinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

42.4. rekomenduojamas kūrybinių skaičius per mokymosi metus – 2–6 kūrybiniai.

VII SKYRIUS ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

43. Antrojo muzikos instrumento paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

44. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

45. Antrojo muzikos instrumento uždaviniai:

45.1. sudaryti galimybes muzikavimą styginiais, liaudies, pučiamaisiais, mušamaisiais instrumentais ar dainavimą pasirinkusiems mokiniams pažinti klavišinius (kitus) instrumentus;

45.2. ugdyti ir tobulinti grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;

45.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.

46. Antrojo muzikos instrumento veiklos sritys:

46.1. grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių formavimas;

46.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

46.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

47. Antrojo muzikos instrumento mokymas:

47.1. mokymosi trukmė – iki 3 metų (iki 6 klasės). Gerai ir labai gerai besimokantiems mokiniams, tėvų prašymu ir antrojo muzikos instrumento Metodinės grupės pritarimu, mokymosi trukmė gali būti pratęsiama dar vieneriems mokslo metams, visos programos laikotarpiui.

47.2. pagrindiniu antruoju muzikos instrumentu rekomenduojamas fortepijonas. Atsižvelgiant į mokyklos tradicijas ir turimas mokymo priemones, mokykla gali siūlyti ir kitą instrumentą;

47.3. mokiniams, muzikavimo dalyku pasirinkusiems chorinį dainavimą, antrasis muzikos instrumentas (forteepijonas) yra privalomas visos programos laikotarpiui;

47.4. styginių instrumentų (smuiko, violončelės) klasių mokiniams antrasis muzikos instrumentas (forteepijonas) rekomenduojamas visos programos laikotarpiui;

47.5. pamokos individualios 1 valandą per savaitę.

48. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių formavimas	
Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju muzikos instrumentu patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą muzikinį kūrinių antruoju instrumentu	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių.	1.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 1.1.2. pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. suvokti kūrinio tematiką.
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – siekti pajauti kūrinio keliamas menines emocijas	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį;
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinامينius ženklus; 2.2.2. apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose, pasirodymuose scenoje	
Esminis gebėjimas – koncerte pasirinktu instrumentu atlikti programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu

49. Rekomenduojama antrojo muzikos instrumento turinio apimtis:

49.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

49.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

49.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

49.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4–6 skirtingo charakterio kūriniai.

VIII SKYRIUS CHORO DALYKO NUOSTATOS

50. Choro paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir užtikrinti visapusišką muzikinį ugdymą bei suteikti vokalinio muzikavimo patirtį.

51. Choro tikslas – tobulinti vokalius gebėjimus ir padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių.

52. Choro uždaviniai:

52.1. sudaryti galimybes instrumentinį muzikavimą pasirinkusiems mokiniams lavinti vokalinio muzikavimo gebėjimus;

52.2. pažinti chorinių kūrinių repertuarą ir formuoti chorinio dainavimo įgūdžius;

52.3. ugdyti artistiškumą ir ansamblio pojūtį, kaupti sceninės kultūros patirtį;

52.4. skatinti kūrybiškai pritaikyti kitų dalykų pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.

53. Choro veiklos sritys:

53.1. chorinio dainavimo technikos lavinimas;

53.2. chorinių kūrinių interpretavimas;

53.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

54. Choro mokymasis:

50.1. choro mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

50.2. pamokos vyksta grupėje. Rekomenduojama balsinė pamoka 1 kartą per savaitę;

50.3. rekomenduojama 1-2 valandas per savaitę skirti jungtiniam jaunių chorui;

50.4. rekomenduojama skirti koncertmeisterio valandas (1-2 val. jungtiniam chorui);

50.5. parenkant repertuarą, rekomenduojama atsižvelgti į mokinių amžiaus tarpsnio ir balso ypatumus;

50.6. plėtojami sceninės kultūros, meninio interpretavimo, kūrybiškumo įgūdžiai, aktyviai dalyvaujant muzikinėje veikloje.

51. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - chorinio dainavimo technikos lavinimas	
Nuostata – įgyti vokalinio muzikavimo patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti jaunių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą kvėpavimą ir tobulinti vokalius įgūdžius.	1.1.1. Pademonstruoti taisyklingo kvėpavimo ir garso formavimo ypatumus ir garso išgavimo būdus
1.2. Dainuojant taisyklingai atlikti muzikos kalbos elementus.	1.2.1. Pažinti ir nusakyti muzikos kalbos elementus ir išraiškos priemones
1. Veiklos sritis - chorinių kūrinių interpretavimas	
Nuostata – atskleisti chorinio kūrinių interpretacinį sumanymą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti jaunių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

2.1. Stilingai atlikti chorinės muzikos kūrinį.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
2.2. Perteikti muzikos kūrinio charakterį.	2.2.1. Apibūdinti kūrinio nuotaiką, dinamiką
3. Veiklos sritis – atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – parengti koncertinę programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste; 3.2.2. žinoti sceninės kultūros reikalavimus.
3.3. Pritaikyti dainavimo įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda dainavimas

52. Rekomenduojama choro turinio apimtis:

52.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas – dainavimo technikos lavinimo pratybos;

52.2. chorinių kūrinių interpretavimas – nesudėtingų chorinių kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

52.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – chorinių kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

52.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus yra 4-8 skirtingo charakterio kūriniai.